

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/200/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2711207865
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2711207865.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom mesto W., zastúpeného B. S. zamestnankyňou Okresného súdu Senica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpeného: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 261,51 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 2C/183/2011-142 zo 6. novembra 2012, vo výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku **z a m i e t a**.

Uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením zastavil konanie po tom, čo žalobkyňa na pojednávaní 6.11.2012 vzala svoj návrh v celom rozsahu späť. Zároveň rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku 9,90 eur cestou daňového úradu žalobkyni, a že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Nepriznanie náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi odôvodnil aplikáciou § 150 ods. 1 O.s.p. Dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol súd predovšetkým v tom, že podanie vedľajšieho účastníka v jednotlivých konaniach, ktorým oznámil vstup do konania, sa z hľadiska právneho zdôvodnenia nelíšia, právny zástupca vedľajšieho účastníka takto vstúpil do konaní vo veľkom množstve prípadov, pričom jeho podania sa odlišujú len v označení účastníka konania, na strane ktorého do konania vstupujú, t.j. odporcu a spisovou značkou prejednávanej veci, čo svedčí o skutočnosti, že podania vedľajšieho účastníka sú podávané rutinne, bez hlbšieho oboznámenia sa s vecou, ktoré je predpokladom k účelnému bráneniu práva odporcu ako spotrebiteľa. Podľa názoru súdu o uvedenom svedčí aj skutočnosť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka sa bez ospravedlnenia nedostavil na pojednávanie v prejednávanej veci 6.11.2012, hoci doručenie predvolania mal vykázané riadne. Vedľajší účastník v oznámení neuviedol žiadne konkrétne námietky alebo skutočnosti, ktoré by sa vzťahovali na prejednanú vec, obmedzil sa len na všeobecne formulované tvrdenia. Žalobkyňa vzala návrh na začatie konania späť pred tým, ako sa vedľajší účastník vôbec mohol k nemu vyjadriť, preto súd mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva nemohol vzniknúť. Vzhľadom na obsah podania vedľajšieho účastníka (oznámenie o vstupe do konania) je zrejmé, že v čase, keď právny zástupca združenia oznámil vstup združenia do konania, nemal žiadnu vedomosť o predmete konania, keď zároveň spolu s oznámením požiadal aj o zaslanie návrhu na začatie konania. Potom pokiaľ by si aj vedľajší účastník chcel uplatňovať trovy právneho zastúpenia

pozostávajúce z úkonu právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom - tento úkon nie je v konaní úkonom preukázaným (keďže vedľajší účastník, resp. jeho právny zástupca ešte nebol oboznámený s predmetom sporu - nebol mu zaslaný návrh na začatie konania, a teda nemohol ani kvalifikovane prebrať zastúpenie v danej konkrétnej veci) a trovy, ktoré by mali vedľajšiemu účastníkovi takto vzniknúť, nemožno hodnotiť ako trovy účelné vynaložené.

Proti uzneseniu, výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, podal odvolanie vedľajší účastník. Uviedol, že neexistoval dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p. Vedľajší účastník vystupoval na podporu žalovaného, proti ktorému žalobkyňa podala predmetný návrh. Zo späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva, z akého dôvodu vzala žalobkyňa svoj návrh späť. Podstatným pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatňovaný žalobkyňou nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný. Súd mal v tomto prípade o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či žalobkyňa svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Tým, že navrhovateľ zobral žalobu v celom rozsahu späť zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie žalovaného. Vedľajšiemu účastníkovi tak vznikli trovy konania z titulu právneho zastúpenia. Podľa názoru vedľajšieho účastníka je nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania žalobkyňou aj v tomto prípade bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom spolu s vedomosťou, že dlh žalovaného bol v čase podania návrhu premlčaný. Zároveň je nepochybné, že žalobkyňa sa od počiatku konania spoliehala na právnu negramotnosť spotrebiteľov a po pristúpení vedľajšieho účastníka a vznesení námietky premlčania jeho právnym zástupcom bola nútená bez ďalšieho vziať svoj návrh späť. Vedľajší účastník ďalej poukázal na § 93 ods. 2, 3, a 4 O.s.p., ako aj na § 3 ods. 4 a 5 a § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď vysvetlil, že Spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom. Poukázal na čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keď sa Únii ukladá úloha zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov. Právo spotrebiteľov na vytváraní združení na ochranu ich záujmov a práva týchto združení upravujú viaceré ustanovenia príslušných smerníc EÚ (2009/22/ES, 2005/29/ES), ako aj čl. 38 Charty základných práv EÚ. Preto považuje stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia za účelové a zjavne nesprávne. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na premlčanie zo strany súdu prihladané, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobkyňa vymáhala premlčané nároky. Vedľajší účastník tiež poukázal na početnosť spotrebiteľských vecí žalobkyne s obdobným skutkovým a právnym základom prejednávaných na všeobecných súdoch. Považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom konaní, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ako aj dobrým mravom, aby žalobkyňa so silným ekonomickým zázemím, ktorá žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov, súd priznával v týchto konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére na prospech spotrebiteľa, ktorý nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznať. Je nepochybné, že spotrebiteľské združenie si nemôže na vlastné náklady dovoliť zrealizovať kvalifikovanú ochranu práv spotrebiteľa v súdnom procese. Súd svojím postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní a zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného v § 93 ods. 4 O.s.p. Súd fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. S pochybením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho okrem iného aj tzv. „princíp rovnosti zbraní“. Vedľajší účastník vystupuje v konaní na strane žalovaného a v prípade, že vedľajší účastník má vo veci plný úspech, súd mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vzhľadom na uvedené, je dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Na podporu svojho názoru od citoval preto uznesenia Krajských súdov v Prešove 2Co/16/2012, 18Co/16/2012, 7Co/19/2012, 7Co/34/2012, 19Co/13/2012, 16Co/33/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co/87/2012, 17Co/91/2012, 15Co/57/2012 a ďalších. V súvislosti s právom na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka poukázal aj na rozsudok

Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB proti Spolkovej republike Nemecko, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil v časti výroku o nepriznaní trov vedľajšiemu účastníkovi tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, alebo aby ho vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ak by sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, vedľajší účastník to považuje okrem porušenia základných procesných práv za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia, preto žiada odvolací súd, aby v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, pričom uviedla, že vedľajší účastník, ako združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 3Cob/259/2011 a Krajský súd v Banskej Bystrici 17Co/164/2012. Má vedomosť, že združenie vstupuje do mnohých konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaných. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností. Rovnaký právny názor mal aj Krajský súd v Košiciach vo veci 6Co/141/2012. V konaní nebol žiaden dôvod pre vstup vedľajšieho účastníka a navodzuje dojem, že účelom vstupu bolo získanie finančných prostriedkov. Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci 17Co/91/2012. Uviedol, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené. Poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 13Co/35/2012, 13Co/36/2012 a 13Co/40/2012, ako aj na právny názor vyslovený Ústavným súdom SR v náleze II. ÚS 78/03. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že tento je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnuté posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. V zmysle práva Európskej únie nie je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo a posudzovať jeho platnosť, prekročil by tak svoje právomoci. Na základe toho navrhol vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa o výroku o trovách konania podľa § 219 O.s.p. potvrdiť a priznať v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania 22,32 eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby 12,95 eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 eur s DPH.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 202 ods. 2 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania sú trovy konania.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 prvej vety O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní uspel, má podľa § 146 ods. 2 O.s.p. zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením svojho práva. Ak sa chce súd odchyliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku náležite odôvodniť.

Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania je podľa § 142 ods. 1 O.s.p. i účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia trov, pričom trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo obranu práva, sa pritom neposudzujú ako celok, ale každé plnenie trov je potrebné posudzovať samostatne.

V preskúvanom prípade dospel odvolací súd k záveru, že trovy vynaložené účastníkom konania - vedľajším účastníkom, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia, nie je možné považovať za účelne vynaložené.

Hoci žalobkyňa vzala návrh na začatie konania späť (6.11.2012 - čl. 140) potom, čo do konania vstúpil vedľajší účastník na podporu žalovaného, ktorý v liste doručenom súdu 24.4.2012 vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, odvolací súd zastáva názor, že konanie vedľajšieho účastníka neprispelo k zastaveniu konania. Odvolací súd pritom vzhľadom na nejednotnú rozhodovaciu prax súdov poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave č. 3/2014 zo 4.2.2014, v zmysle ktorého vedľajší účastník nemôže sám účinne vzniesť námietku premlčania. Pri vyriešení tejto otázky vychádzalo kolégium z § 100 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého námietku premlčania môže vzniesť len dlžník. V zmysle § 93 ods. 4 druhá veta O.s.p. však vedľajší účastník koná len sám za seba. A contrario teda nemôže konať za účastníka, na strane ktorého stojí. Hlavný účastník má všetky práva a povinnosti, preto by mal konať sám za seba a vo svoj prospech. Ak by bol prijatý záver, že vedľajší účastník môže uplatniť námietku premlčania za hlavného účastníka, znamenalo by to prevahu procesného práva proti právu hmotnému. Odvolací súd tak dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania zo strany vedľajšieho účastníka nebola účinná a nemohla viesť k účinnému bráneniu práva žalovaného.

Odvolací súd pritom nespochybňuje skutočnosť, že aplikujúc § 47 ods. 2 Ústavy SR, aj v skutkovo jednoduchej a po právnej stránke menej zložitej veci je akceptovateľné, aby bol účastník (aj vedľajší) zastúpený advokátom. Združenie ako vedľajší účastník v súdnom spore malo právo na zastúpenie advokátom, ale ako už bolo uvedené vyššie, vzhľadom k tomu, že konanie vedľajšieho účastníka nebolo účelným bránením práva žalovaného, na podporu ktorého vedľajší účastník vstúpil do konania, trovy, ktoré vedľajšiemu účastníkovi v tejto súvislosti z dôvodu právneho zastúpenia vznikli, neboli vynaložené účelne, a preto žalobkyni nevznikla povinnosť podľa § 142 ods. 1 a 146 ods. 2 O.s.p. nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi. Odvolací súd tiež v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje i

na odôvodnenie súdu prvého stupňa ohľadom skutočnosti, že vedľajší účastník si uplatňuje právo na náhradu trov konania za opakujúce sa, takmer identické podania, bez hlbšieho oboznámenia sa s predmetom konania, do ktorého vstupuje, z čoho tiež vyplýva neúčelnosť takto vynaložených trov. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi uplatnenú náhradu trov konania nepriznal.

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Zároveň odvolací súd zamietol návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., pretože z vyššie uvedeného odôvodnenia je zrejmé, že odvolací súd nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka na právne zastúpenie, ani právo na náhradu trov konania, pokiaľ sú vynaložené účelne, a položená otázka tak nemá základ v prejednávanej veci.

Pokiaľ ide o náhradu trov odvolacieho konania, ktorú si uplatnila žalobkyňa, odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené zdôvodnenie ohľadom existencie práva na náhradu trov konania len pokiaľ ide o trovy účelne vynaložené. Vyjadrenie žalobkyne neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli v odvolacom konaní pre posúdenie veci pre odvolací súd rozhodujúce, a teda žiadnym spôsobom neprispelo k účinnému uplatňovaniu práv žalobkyne. Odvolaciemu súdu je z rozhodovacej činnosti pritom známe, že žalobkyňa podáva identické vyjadrenie v mnohých konaniach, ktoré sú skutkovo i právne obdobné, a tak ako argumentuje žalobkyňa voči neúčelnosti trov, ktoré požaduje opakovane v obdobných veciach vedľajší účastník, tieto argumenty platia rovnako aj pre žalobkyňu. Pretože žalobkyňa v odvolacom konaní žiadne účelne vynaložené trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol tak, že jej náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.